
Godt om nevropatisk smerte etter ryggmargsskade

BOKOVERSIKT

Denne boken tar for seg smertetilstander etter medullær skade. Det store flertall av pasienter med traumatisk spinal skade har et smerteproblem som reduserer livskvaliteten. Boken er inndelt i fem deler: klinikk og vurdering, eksperimentelle studier, eksperimentell funksjonell og klinisk praktisk bildebehandling, behandling og til slutt fremtidsvisjoner.

Boken er skrevet på oppdrag av The International Association for the Study of Pain. Målet har vært å forbedre vurderingen av smerter etter spinal skade, samt å gi en ny enhetlig nomenklatur for disse smertene for bedre å kunne evaluere behandlingsresultatene. Målgruppen er i første omgang eksperimentelle smerteforskere og klinikere med kjennskap til spinalskadede og deres lidelser.

Hele to tredeler av boken omhandler smerteforskning, fra ren nevrofysiologi og farmakologi til funksjonelle MR-studier relevante for sentralt utløste smertetilstander. Smerte etter spinal skade er meget vanskelig å behandle. For klinikere med direkte kjennskap til dette som ønsker å få oversikt over ulike medikamentelle behandlingsmuligheter, vil behandlingsdelen være av stor interesse. På en vitenskapelig, god måte gis det innblikk i aktuelle medikamenter, deres virkningsmekanismer og medikamenteffekt sammenliknet med placebo. Leseren vil kunne få nye ideer om systemiske og intratekale behandlingsstrategier, men effekten av de fleste medikamenter er skuffende sammenliknet med placebo og veien er åpenbart lang og kronglete med tanke på en god og sikker effekt av medikamentell behandling.

De kirurgiske behandlingsmulighetene er mangelfullt beskrevet Dorsal root entry zone, DREZ-lesjoner, omhandles i ett kapittel, men behandling for syringomyeli og «tethered cord» eller behandling med epidural bakstrengsstimulering for partielle medullære skader, er helt utelatt. Effekten av DREZ er heller ikke overbevisende dokumentert. Til bokens forsvar kan det selvfølgelig sies at kirurgiske behandlingsstrategier ikke er placebokontrollerte. Alternative behandlingsstrategier som ofte kan etterspørres av pasienter, for eksempel transkutan nervestimulering og akupunkturbehandling, er ikke nevnt i boken.

Totalt sett er boken god. For dem som behandler denne plagede pasientgruppen og som har primærinteresse i smerteforskning, vil dette være en nyttig bok.

FrodeSvendsen

Nevrokirurgisk avdeling

Haukeland Universitetssykehus

Publisert: 20. november 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. mars 2026.